

METODICKÝ

Z P R A V O D A J

A U T O Š K O L

číslo 51/2005

OBSAH

Informace o nehodovosti za rok 2004	str. 2
Odpovědnost za škodu způsobenou také zaviněním poškozeného	str. 9
Usměrnění činnosti č. 4/2004 ve znění č.1/2005	str. 14
Seznam zákonů, vyhlášek a předpisů...	str. 15
Zákon č. 186/2004 Sb. (změna zákona č.13/1997 Sb., zákona č. 111/1994 Sb., zákona č.634//1992 Sb. a zákona č.56/2001 Sb.)	str. 18
Zákon č. 634/2004 Sb. – správní poplatky – výpis	str. 22
Zákon č. 635/2004 Sb. (změna zákona č.16/1993 Sb.)	str. 28
Vyhláška č. 64//2004 Sb. – cestovní náhrady	str. 29
Zákon č. 1/2005 Sb. (změna zákona č. 111/1994 Sb.)	str. 30
Vyhláška č. 32/2005 Sb. – finanční způsobilost dopravce	str. 31
Postup při udělování výjimek (§ 43 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb.)	str. 34
Mezinárodní silniční doprava – aktuality (Irsko)	str. 36
Pokyn Ministerstva financí č. D–276 (ceny pohonných hmot 2004)	str. 37

Zpracoval a vydává

Agentura Vegricht pro bezpečnost silničního provozu

Václav Vegricht, Palackého 696, 293 01 Mladá Boleslav

tel. 326 733 792, mobil 603 31 04 68

e-mail: vegricht@volny.cz

IČ:13739051

ve spolupráci

s **AUTOKLUBEM ČR**, Opletalova 29, 110 00 Praha 1

www.autoklub.cz

Vychází čtvrtletně.

Bez jazykové úpravy.

BŘEZEN 2005

INFORMACE
o nehodovosti na pozemních komunikacích ČR
za rok 2004

UKAZATEL	POČET	ROZDÍL OPROTI STEJNÉMU OBDOBÍ ROKU 2003	TJ. %
Nehody	196.484	zvýšení o 633	+ 0,3 %
Usmrčené osoby	1.215	snížení o 104	- 7,9 %
Těžce zraněné osoby	4.878	snížení o 375	- 7,1 %
Lehce zraněné osoby	27.543	snížení o 769	- 2,5 %
Hmotné škody	9.687 mil. Kč	zvýšení o 353 mil. Kč	+ 3,8 %

Stav dopravní nehodovosti v roce 2004 lze charakterizovat, že každé 3 minuty (2,7 minut) byla Policii ČR nahlášena nehoda, každých 18 minut byl při nehodě lehce zraněn člověk, každých 108 minut došlo k těžkému zranění, každou 7,2 hodinu zemřel při nehodě člověk, každou hodinu byla způsobena škoda přesahující jeden milión Kč.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

VINÍK, ZAVINĚNÍ NEHODY ROK 2004	POČET NEHOD	TJ. %	POČET USMRCENÝCH	TJ. %
Řidičem motorového vozidla	180.402	91,8	1.104	90,9
Řidičem nemotorového vozidla	2.883	1,4	45	3,7
Chodcem	1.911	1,0	49	4,0
Jiným účastníkem	233	0,1	0	0,0
Závadou komunikace	603	0,3	0	0,0
Technickou závadou vozidla	1.298	0,7	1	0,1
Lesní zvěří, domácími zvířaty	8.484	4,3	0	0,0
Jiné zavinění	720	0,4	16	1,3

Celkové zvýšení počtu nehod **ovlivnili především řidiči motorových vozidel**, zejména řidiči nákladních automobilů zvýšením o 2.026 nehod (o 7,6 %), řidiči autobusů zvýšením o 98 nehod (o 5,5 %), řidiči traktorů zvýšením o 148 nehod (o 22,8 %) a dále u nehod zaviněných lesní zvěří o 958 nehod (o 12,7 %) a u nehod zaviněných závadou komunikace o 116 nehod (o 23,8 %).

Naproti tomu **méně nehod** zavinili cyklisté snížením o 207 nehod (o 7,1 %), chodci snížením o 26 nehod (o 1,3 %), řidiči osobních automobilů snížením o 1,4 %, řidiči jednostopých vozidel snížením o 4,4 %.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách zaviněných

řidiči osobních automobilů – 839 osob (snížení o 59 osob – tj. o 6,6 %), řidiči jednostopých vozidel – 61 osob (snížení o 22 osob).

Výrazný **pokles smrtelných následků** byl u nehod zaviněných chodci – snížení o 11 osob, tj. o 18,3 % a u nehod zaviněných cyklisty – snížení o 22 osob, tj. o 33,8 %.

Z celkového počtu 1.215 usmrcených osob při nehodách v silničním provozu bylo

444	řidičů osobních automobilů,
261	spolujezdců v osobním automobilu,
243	chodců,
99	cyklistů,
74	řidičů motocyklů,
44	řidičů nákladních automobilů,
7	spolujezdců v nákladních automobilech,
9	cestujících v autobusech,
6	spolujezdců na motocyklech,
6	řidičů malého motocyklu,
4	řidiči a spolujezdcí traktoru,
4	řidiči autobusu,
3	řidiči mopedu,
1	řidič nemotorového vozidla.

Z celkového počtu usmrcených osob bylo 24 dětí (o 9 dětí méně než v roce 2003). Z toho bylo 15 dětí jako spolujezdcí v osobních automobilech (o 3 dětí více), 9 dětí jako chodci (o 8 dětí méně) a žádné dítě jako cyklista.

Z pohledu **věkové kategorie** a počtu usmrcených bylo

- ve věku 25 až 34 let usmrceno 263 osob,
- ve věku 35 až 44 let usmrceno 185 osob,
- ve věku 45 až 54 let usmrceno 184 osob,
- ve věku nad 64 let 195 usmrcených osob se zvýšením o 7 osob (tj. o 3,7 %).

V porovnání s rokem 2003 byl zaznamenán **pokles** počtu usmrcených osob zejména v kategoriích

- řidič osobního automobilu o 35 osob,
- cyklista o 24 osob,
- cestující v autobuse o 14 osob,

- chodec o 13 osob,
- spolujezdec v osobním automobilu o 10 osob,
- spolujezdec na motocyklu o 4 osoby,
- řidič mopedu o 4 osoby.

Pouze v kategorii řidič nákladního automobilu došlo ke zvýšení počtu usmrčených o 11 osob a spolujezdec nákladního automobilu o 4 osoby.

V roce 2004 zaregistrovala policie celkem **17.175 nehod**, kdy **viník nehody z místa ujel**. Bylo při nich **usmrčeno 23 osob** a dalších **1.157 osob bylo zraněno**. Počet těchto nehod je oproti stejnému období předchozího roku nižší o 2,6 %, počet usmrčených je stejný a počet zraněných je o 34 osob vyšší.

Výrazné zvýšení proti roku 2003 je v kategorii nehod **zaviněných řidiči vozidel registrovaných v zahraničí**. Počet nehod vzrostl na **6.069**, byl vyšší o 558 nehod, tj. o 10,1 %, počet usmrčených vzrostl na 87 a byl vyšší o 37 osob, tj. o 74 %, a zraněno bylo 1.126, o 142 osob více, tj. o 14,4 %.

Nejvíce těchto nehod zavinili řidiči vozidel registrovaných ve SRN – 2.019 nehod, při nichž bylo usmrčeno 24 osob. Následují nehody řidičů vozidel ze Slovenska s počtem 1.472 nehod a s 21 usmrčenými, řidiči vozidel z Polska zavinili 880 nehod rovněž s 21 usmrčenými osobami, řidiči vozidel registrovaných v Rakousku zavinili 436 nehod při nichž zahynulo 6 osob, a řidiči vozidel z Holandska zavinili 216 nehod s 5 usmrčenými.

V porovnání s rokem 2003 zavinili více nehod řidiči vozidel registrovaných v Polsku o 168 nehod, řidiči vozidel SRN o 136 nehod a nárůst počtu usmrčených osob byl největší u nehod zaviněných řidiči vozidel registrovaných na Slovensku o 12 osob a v Polsku o 11 osob. O sedm usmrčených osob více si vyžádaly nehody vozidel řidičů registrovaných ve SRN a o 5 usmrčených osob více pak nehody řidičů vozidel registrovaných v Litvě.

Z důvodů **technické závady** vozidla bylo v roce 2004 zaviněno **1.298** nehod, tj. 0,7 % z celkového počtu nehod. Při těchto nehodách byla jedna osoba usmrčena a dalších 179 osob bylo zraněno. Nejčastější příčinou bylo **nesprávné uložení nákladu** s celkovým počtem 357 nehod, na druhém místě v pořadí četnosti následuje jiná technická závada (např. otevření přední kapoty, upadnutí výfuku, najetí na roztrženou pneumatiku) s počtem 239 nehod, následuje upadnutí nebo ztráta kola s 208 nehodami, defekt pneumatiky způsobený průrazem nebo náhlým únikem vzduchu s počtem 173 nehod a jednoho úmrtí. Závada provozní brzd se podílela na zavinění 112 nehod.

Chodci zavinili celkem **1.911** nehod, z toho nejvíce nehod zavinili muži, a to 802 nehod, děti 681 nehod, ženy 375 nehod a zbytek připadá na skupiny chodců. Při těchto nehodách **zahynulo 49 osob**, tj. o 11 osob méně než v roce 2003. Nejtragičtější příčinou nehod chodců v roce 2004 bylo **neopatrné nebo náhlé vstoupení do vozovky z chodníku nebo krajnice**, při těchto nehodách zahynulo 17 chodců (o 6 méně než v roce 2003), a nesprávné zhodnocení dopravní situace mělo za následek smrt 8 chodců (o 6 méně než v roce 2003).

Dalším specifikem nehod zaviněných chodci je vysoký počet nehod **zaviněných pod vlivem alkoholu**, vždyť 215 chodců – viníků bylo v době nehody pod vlivem alkoholu (tj. 11,3 %, tedy téměř každý devátý chodec – viník nehody). Velmi tragické bylo pro chodce přecházení mimo přechod, kdy při 738 nehodách zahynulo 21 chodců.

Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci přecházejícímu po vyznačeném přechodu („**nedání přednosti chodci**“) v roce 2004 **zahynulo celkem 20 chodců** (o 1 osobu více než v roce 2003, ale téměř třikrát více než v roce 2000, tedy poslední rok před stávající zákonnou úpravou), **210** chodců bylo těžce zraněno (+ 28 osob) a **677** bylo zraněno lehce (+ 85 osob).

ROK	2000	2001	2002	2003	2004
Počet nehod	496	938	893	758	869
Usmrceno osob	7	30	32	19	20
Těžce zraněno	131	210	234	182	210
Lehce zraněno	374	736	658	592	677
Nezraněno	8	15	16	14	17

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ZAVINĚNÝCH ŘIDIČI MOTOROVÝCH VOZIDEL

HLAVNÍ PŘÍČINA NEHODY ROK 2004	POČET NEHOD	TJ. %	POČET USMRCENÝCH	TJ. %
Nepřiměřená rychlost	29.890	16,6	461	41,8
Nesprávné předjíždění	4.224	2,3	74	6,7
Nedání přednosti	32.225	17,9	191	17,3
Nesprávný způsob jízdy	114.063	63,2	378	34,2

Oproti roku 2003 je počet nehod vyšší v kategorii nepřiměřená rychlost jízdy o 2.391 nehod (o 8,7 %) a nedání přednosti v jízdě o 182 nehod (o 0,6 %).

Naproti tomu nižší je počet nehod u nesprávného způsobu jízdy o 2,2 % a u nesprávného předjíždění o 1,7 %.

Méně usmrcených je v kategorii nepřiměřená rychlost jízdy o 35 osob (o 7,1 %) a v kategorii nesprávný způsob jízdy o 67 osob (o 15,1 %).

Naproti tomu více usmrcených je v kategorii nedání přednosti v jízdě o 30 osob (o 18,6 %). U příčiny nesprávné předjíždění zůstal počet usmrcených osob na úrovni roku 2003.

Z hlediska nejčtenějších příčin nehod řidičů motorových vozidel v roce 2004 bylo nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem. Tyto dvě příčiny představují více jak 1/3 celkového počtu nehod řidičů motorových vozidel.

POŘADÍ	DESET NEJČTENĚJŠÍCH PŘÍČIN NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL	POČET NEHOD
1.	Řidič se nevěnoval řízení vozidla	30.997
2.	Nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	30.912
3.	Nesprávné otáčení nebo couvání	20.518
4.	Nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	16.797
5.	Nedání přednosti upravené dopravní zn. „Dej přednost v jízdě!“	10.614
6.	Nezvládnutí řízení vozidla	10.360
7.	Nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	6.903
8.	Vjetí do protisměru	6.524
9.	Vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	5.509
10.	Nedání přednosti při odbočování vlevo	4.594

V porovnání s rokem 2003 **zavinili řidiči motorových vozidel více nehod** zejména z důvodu

- * nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky o 2.651 nehod,
- * nesprávného otáčení nebo couvání o 866 nehod,
- * vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu o 594 nehod.

Naproti tomu **nižší počet nehod** byl především z důvodů

- * nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 2.860 nehod,
- * nedodržení bezpečné vzdálenosti o 901 nehod,
- * nezvládnutí řízení vozidla o 820 nehod.

Z nejtragičtějších příčin dopravních nehod v hodnoceném období bylo nepřizpůsobení rychlosti jízdy dopravně technickému stavu (zatačka apod.), následují nehody zaviněné z důvodů nevěnování pozornosti řízení vozidla, vjetí do protisměru, nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky atd. Na tyto čtyři příčiny připadá 499 usmrcených osob, tj. více jak 45 % z celkového počtu usmrcených při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel.

POŘADÍ	DESET NEJTRAGIČTĚJŠÍCH PŘÍČIN NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL	POČET USMRCENÝCH
1.	Nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	158
2.	Řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	129
3.	Vjetí do protisměru	108
4.	Nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	104
5.	Nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	73
6.	Nezvládnutí řízení vozidla	67
7.	Nedání přednosti upravené dopravní zn. „Dej přednost v jízdě!“	53
8.	Kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění	43
9.	Překročení předepsané rychlosti stanovené pravidly	36
10.	Nepřizpůsobení rychlosti viditelnosti	33

Počet **usmrcených osob** byl v porovnání s rokem 2003 **vyšší** u nehod zaviněných zejména z důvodu

- * kolize s předjížděným vozidlem při předjíždění o 16 osob,
- * nedání přednosti upravené dopravní zn. „Dej přednost v jízdě!“ o 13 osob,
- * nepřizpůsobení rychlosti hustotě provozu o 10 osob,
- * nesprávné otáčení nebo couvání o 7 osob.

Počet usmrcených byl **nižší** u nehod zaviněných především z důvodu:

- * vjetí do protisměru o 37 osob,
- * nezvládnutí řízení vozidla o 20 osob,
- * nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 15 osob,
- * nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 13 osob.

NEHODY ZAVINĚNÉ POD VLIVEM ALKOHOLU

Pod vlivem alkoholu bylo zaviněno celkem **8.445 nehod** (tj. 4,5 % z celkového počtu), při kterých bylo **59 osob usmrceno a 3.674 zraněno**.

Oproti roku 2003 je počet nehod nižší o 631, tj. o 7 %, počet usmrcených je nižší o 52 osob, tj. o 46,8 %, a počet zraněných je nižší o 912 osob. Vývoj těchto nehod a jejich následků je dosud příznivý, připadá na ně 4,9 % z celkového počtu silničních obětí, to je jeden z nejnižších podílů v posledních letech.

Řidiči osobních automobilů zavinili 6.918 nehod (snížení o 491), cyklisté 499 nehod (snížení o 125) řidiči nákladních automobilů 519 nehod (zvýšení o 71 nehod!!!), chodci 215 nehod (snížení o 37), řidiči motocyklů 112 nehod (snížení o 46), řidiči malých motocyklů 81 nehod (snížení o 15) a řidiči traktorů 52 nehod (zvýšení o 14 nehod).

MÍSTA NEHOD

Z celkového počtu připadá na obce 72 % nehod, přes 36 % usmrcených, 52 % těžce zraněných, téměř 60 % lehce zraněných a přes 60 % odhadu hmotných škod

MÍSTO NEHODY ROK 2004	POČET NEHOD	POČET USMRCENÝCH	POČET TĚŽCE ZRANĚNÝCH	POČET LEHCE ZRANĚNÝCH	HMOT. ŠKODA V MIL. KČ
V OBCI Index rok 2003=100%	141.165 98,8	438 90,1	2.536 97,0	17.520 96,9	5 845,54 101,3
MIMO OBEC Index rok 2003=100%	55.319 104,4	777 93,3	2.342 88,8	12.023 98,2	3 841,84 107,7
z toho DÁLNICE Index rok 2003=100%	5.002 117,2	56 119,1	93 87,7	598 107,0	603,35 121,3

V obci je **vyšší** odhad hmotných škod o 76,8 mil. Kč. Počet nehod je **nižší** o 1.698, počet usmrcených je nižší o 48 osob, počet těžce zraněných je nižší o 79 osob a lehce zraněných o 552 osob.

Mimo obec je **vyšší** počet nehod o 2.331 nehod a odhad hmotných škod o 276 mil. Kč. **Nižší** je počet usmrcených o 56 osob, počet těžce zraněných o 296 osob a počet lehce zraněných o 217 osob.

Na dálnicích je **vyšší** počet nehod o 733, počet usmrcených o 9 osob, počet lehce zraněných o 39 osob a odhad hmotných škod o 106 mil.Kč. **Nižší** je pouze počet těžce zraněných o 13 osob.

Při nehodách **v obci** jsou nejvíce postiženou kategorií **chodci**, kterých v roce 2004 **zahynulo 153** (o 2 osoby méně), z toho téměř polovina (49 %) při nočních nehodách. Nejvíce usmrcených chodců při nočních nehodách v obci připadá na sledované komunikace ve vybraných městech (29 usmrcených chodců) a na silnice I.třídy (20 usmrcených chodců). Na místních komunikacích bylo usmrceno 11 chodců.

Při nehodách **mimo obec** bylo **usmrceno 87 chodců** (o 14 usmrcených chodců méně), z toho 69 chodců při nočních nehodách (tj. více jak 79 %), převážně na silnicích I. třídy (36 usmrcených chodců) a na silnicích II. třídy (18 usmrcených chodců)

Při nehodách končících **srážkou s chodcem** bylo v roce 2004 **usmrceno celkem 240 chodců**, z toho **147** (tj. 61,3 %) při **nočních nehodách**.

NEHODY PODLE DRUHU KOMUNIKACÍ

Téměř ¼ nehod v roce 2004 se stala na místních komunikacích (24,8 %), na silnicích I. třídy necelých 19 %, a počet nehod na dálnicích představuje jen 2,5 % z celkového počtu nehod.

V porovnání s rokem 2003 bylo méně nehod pouze na vybrané komunikační síti velkých měst (snížení o 8,5 %), na místních komunikacích (snížení o 0,1 %) a na účelových komunikacích (snížení o 0,7 %). Na ostatních druzích komunikací došlo ke zvýšení počtu nehod a největší relativní zvýšení bylo na dálnicích o 17,2 % a na silnicích II. třídy o 5,4 %.

DRUH KOMUNIKACE	POČET NEHOD	ROZDÍL	POČET USMRČENÝCH	ROZDÍL
Dálnice	5.002	+ 733	56	+ 9
Silnice I.třídy	36.645	+ 1.549	467	- 27
Silnice II.třídy	28.994	+ 1.483	272	- 25
Silnice III.třídy	21.233	+ 380	187	- 44
Komunikace sledované	35.585	- 3.297	121	+ 11
Komunikace místní	48.820	- 66	85	- 23
Účelové komunikace	20.205	- 149	27	- 5

Nejvíce usmrčených bylo při nehodách zaviněných na silnicích I., II. a III.třídy. Na nehody na silnicích I. třídy tak připadá více jak 38 % z celkového počtu usmrčených osob.

Naproti tomu 56 usmrčených osob na dálnicích v roce 2004 představuje 4,6 % z celkového počtu usmrčených.

Oproti roku 2003 byl počet usmrčených vyšší pouze na vybrané komunikační síti velkých měst o 10 % a na dálnicích o 19,1 %. Největší relativní pokles byl na místních komunikacích o 21,3 % a na silnicích III. třídy o 19 %.

Z porovnání závažnosti nehod, vyjádřené počtem usmrčených osob připadajících na 1000 nehod, je průměr v ČR **6,18** usmrčených a tato hodnota je v porovnání s rokem 2003 o 0,55 procentního bodu nižší. Za posledních 5 let má tento ukazatel nejnižší hodnotu.

Vývoj následků nehod v silničním provozu v roce 2004 lze hodnotit pozitivně a tento vývoj potvrzuje i relativně vysoký meziroční pokles počtu usmrčených osob (pokles o 104 usmrčených), který je od roku 1990 třetí největší (v roce 1998 byl meziroční pokles o 207 osob a v roce 2001 o 117 osob). Naproti tomu nejvyšší meziroční nárůst počtu usmrčených byl v roce 1990, a to o 259 osob.

Poznámka: Počty usmrčených a zraněných osob odpovídají stavu zjištěném do 24 hodin po nehodě.

(Zpracováno podle Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR)

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU TAKÉ ZAVINĚNÍM POŠKOZENÉHO

(dva praktické příklady)

autor: JUDr. Pavel Bušta

Podle § 441 občanského zákoníku, jednoho ze společných ustanovení o náhradě škody, platí, že **byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně; byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám.**

Pro účely praktické aplikace tohoto ustanovení si dovoluji uvést poměrně typický příklad, s kterým se v praxi stále více setkáváme, přičemž se citované ustanovení ne vždy dostatečně zohledňuje.

Srážka vozidla s chodcem

Nejdříve si připomeňme současnou realitu vzájemného chování řidičů a chodců, která se jeví jako místy zcela nesmiřitelný boj, když zřetelně navrch mají stále řidiči motorových vozidel. Svoji roli zde zřejmě sehrává hmotnostní převaha vozidel. Hlavně se však jedná o aroganci, bezohlednost, ale i nekultivovanost v chápání a uskutečňování vzájemných práv těchto účastníků silničního provozu. Přehlédnout však nelze, že ani stávající právní úprava nepatří mezi nejdokonalejší.

Výsledek pak je zcela otřesný. V roce 2001, kdy nabyla účinnosti nová úprava provozu na pozemních komunikacích, která podle jejich tvůrců měla významně přispět ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu, došlo oproti předcházejícímu roku na přechodech pro chodce k nárůstu počtu usmrcených o více než 360 %, v roce 2002 se uvedená bilance ještě zhoršila! Utěšená situace nebyla ani v následujících letech. Výrazně se také zvýšil počet srážek vozidel před přechody pro chodce – nárazů vozidel zezadu.

Povinnosti řidičů ve vztahu k chodcům na přechodu

Podle § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je řidič vozidla, s výjimkou řidiče tramvaje, povinen umožnit chodci, který je na přechodu pro chodce nebo jej zřejmě hodlá použít, nerušené a bezpečné přejítí vozovky; proto se musí řidič takového vozidla přibližovat k přechodu pro chodce takovou rychlostí, aby mohl zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, a pokud je to nutné, je povinen před přechodem pro chodce zastavit vozidlo.

Tak jako podle předcházející právní úpravy je tedy řidič povinen počínat si tak, aby chodci přecházejícímu na přechodu pro chodce nevzniklo žádné nebezpečí. Nově se řidiči stanovuje povinnost umožnit chodci i nerušené přecházení vozovky po přechodu pro chodce, takže by řidič neměl chodci na přechodu ani nijak překážet, přestože je zcela zřejmé, že tuto povinnost nejde na značném množství míst, kde na přechodu není provoz řízen a přechází na něm stále velké množství lidí, dodržet, aby se provoz vozidel vůbec nezastavil. V části věty za středníkem citovaného ustanovení se pak méně

obratným způsobem a rovněž zbytečně kazuisticky upravuje povinnost zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, je-li to nutné.

I podle přecházející právní úpravy platila velmi přísná, jednoznačná a stručně vyjádřená povinnost řidiče neohrozit chodce přecházejícího na přechodu (stejně jako na dalších vymezených místech), podle níž si řidič musel počínat tak, aby chodci na uvedených místech nevzniklo žádné nebezpečí. Tomu pak logicky musela odpovídat volba rychlosti jízdy vozidla, aby v případě potřeby mohl řidič zastavit vozidlo. Omezení v chůzi chodce, aby například bylo možno dát přednost v jízdě na hlavní silnici nutným zastavením vozidla na přechodu vedlejší silnice, nebo, aby vůbec bylo možné přes přechod pro chodce projet, se nevyklučovalo.

Tato úprava též plně odpovídala i Úmluvě o silničním provozu (Viedeň, 1968), podle níž chodci smějí vstupovat na vozovku, aby ji přešli, jen s patřičnou opatrností, přičemž ani na přechodech pro chodce nemohou vstupovat na vozovku, aniž by brali ohled na vzdálenost a rychlost přijíždějících vozidel.

Nové povinnosti řidičů k chodcům byly zpočátku vykládány jako výraz absolutní přednosti chodců na přechodech, čímž jsme se měli podle Ministerstva dopravy konečně zařadit mezi vyspělé motoristické státy. Poté, co v tomto smyslu došlo k rozvinutí mediální kampaně a k negativnímu vývoji nehodovosti na přechodech pro chodce, však začalo docházet k procitání.

Povinnosti chodce

Dodatečně se jaksi totiž zjistilo, že o několik desítek paragrafů dále je v ustanovení § 54 odst. 3 citovaného zákona ustanovení, které jakousi „absolutnost přednosti chodců“ výrazně narušuje. Podle tohoto ustanovení totiž chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem, a tramvaji musí dávat přednost vůbec, a to bez ohledu nato, že tato úprava zcela neodpovídá zmíněné mezinárodní úmluvě, kterou je vázána i Česká republika.

Vedle uvedeného pro chodce platí i další povinnosti. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku, přijíždějí-li vozidla s právem přednostní jízdy; nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí těchto vozidel.

Mimo přechod pro chodce je dovoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose. Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Tak se prakticky jedná o přednost řidiče vozidla při užívání vozovky před chodcem přecházejícím vozovku mimo přechod pro chodce.

Jakmile vstoupí chodec na přechod pro chodce nebo na vozovku, nesmí se tam bezdůvodně zastavovat nebo zdržovat. Nevidomý chodec signalizuje úmysl přejít vozovku mávnutím bílou slepeckou holí ve směru přecházení. Chodec nesmí překonávat zábradlí nebo jiné zábrany na vozovce. Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený příslušnou dopravní značkou, musí chodec přecházet jen na těchto místech. V obytné a pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž nesmí být řidičem ohroženi. Chodec však musí vozidlům umožnit jízdu.

O tom, že ani chodci svoje povinnosti často nedodržují svědčí fakt, že v roce 2004 zavinili na

území ČR cca 1900 dopravních nehod. Mezi příčiny nejtragičtějších nehod zaviněných chodci bylo neopatrné nebo náhlé vstoupení na vozovku z chodníku.

Ostatní povinnosti řidičů vůči chodcům

Pro bezpečnost chodců slouží další povinnosti řidičů. Řidič nesmí předjíždět na přechodu pro chodce a bezprostředně před ním. Rovněž nesmí zastavit a stát na přechodu pro chodce a ve vzdálenosti kratší než 5 m, na přechodu pro chodce nesmí otáčet ani couvat. V obytné a pěší zóně smí jet řidič rychlostí nejvýše 20 km za hodinu. Přitom musí dbát zvýšené opatrnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo.

Z předchozí úpravy nebyla bohužel převzata významná úprava směřující k vyšší bezpečnosti chodců, podle níž snížili-li řidič rychlost jízdy nebo zastavili-li vozidlo před přechodem pro chodce, řidiči ostatních vozidel jedoucích stejným směrem jsou povinni rovněž snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo, jestliže to vyžaduje bezpečnost přecházejících chodců.

Odpovědnost za škodu při střetu vozidla s chodcem

Dojde-li ke střetu vozidla s chodcem přecházejícím pozemní komunikaci a utrpí-li přitom chodec škodu na zdraví nebo škodu jinou, bude ve většině případů nastupovat tzv. objektivní odpovědnost (nezávislá na zavinění) provozovatele dopravy nebo provozovatele motorového vozidla za škodu vyvolanou zvláštní povahou provozu dopravy nebo vozidla podle § 427 občanského zákoníku. Chodec jako poškozený pak bude mít právo uplatnit tzv. přímý nárok na náhradu škody (plnění) u příslušného odpovědnostního pojistitele – pojišťovny, u níž je pojištěna odpovědnost z provozu vozidla, kterým byla škoda způsobena, a to podle § 9 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., popřípadě u České kanceláře pojistitelů podle § 24 cit. zákona.

Nezbytné však je připomenout ustanovení § 441 obč. zákoníku, podle něhož, byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně, a byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. Předpokladem toho, aby poškozený nesl škodu poměrně nebo sám, je to, že jeho jednáním došlo k zavinění – nedbalostnímu porušení právní povinnosti, které je v příčinné souvislosti se vznikem škody. Tato skutečnost bude připadat v úvahu například v případě, když chodec v rozporu s ustanovením § 54 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. vstoupí na přechod pro chodce bezprostředně před přijíždějící vozidlo, nebo v rozporu s § 54 odst. 2 cit. zákona mimo přechod pro chodce při přecházení vozovky donutí řidiče přijíždějícího vozidla k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy, a v důsledku toho dojde ke střetu vozidla s chodcem.

Nese-li poškozený škodu poměrně, pak náhrada škody se ve stanoveném poměru snižuje ve všech složkách, ze kterých se skládá (viz § 442 a násl. obč. zákoníku), nikoliv jen u některé z nich.

Konečně dodejme, že naznačená objektivní odpovědnost za škodu ze strany provozovatele vozidla bude v uvedených případech vystupovat jako důvod modifikující nárok poškozeného na náhradu škody.

Druhý příklad se týká
odpovědnosti za škodu při střetu vozidel v případě, když jeden řidič nerespektoval ustanovení o přednosti v jízdě a druhý řidič jednal v rozporu s ustanovením o znamení o změně směru jízdy, a to ve smyslu § 431 občanského zákoníku.

Na křižovatce silnic rozlišených dopravními značkami se střetnul osobní automobil přijíždějící do křižovatky po vedlejší pozemní komunikaci s osobním automobilem jedoucím vůči němu zleva po hlavní pozemní komunikaci, jehož řidič opomenul vypnout znamení o změně směru jízdy dávané směrovými světly vpravo, přičemž pokračoval v jízdě křižovatkou přímo. Řidič jedoucí po vedlejší pozemní komunikaci dobře věděl, že musí dávat přednost v jízdě vozidlům přijíždějícím na křižovátku po hlavní pozemní komunikaci. V daném případě se však domníval, že řidič jedoucí po hlavní pozemní komunikaci odbočuje vpravo na vedlejší pozemní komunikaci, takže dávat přednost v jízdě nepřipadá v úvahu. Hmotná škoda na obou vozidlech vznikla nemalá (100 000 Kč), a tak nastoupila otázka odpovědnosti za takto způsobenou škodu.

Základ odpovědi na danou otázku dává ustanovení § 431 občanského zákoníku, podle něhož, střetnou-li se provozu dvou nebo více provozovatelů a jde-li o vypořádání mezi těmito provozovateli, odpovídají podle účasti na způsobení vzniklé škody. Posuzování míry této účasti však bývá v obdobných případech méně snadné a často značně rozdílné.

Především bude třeba zjišťovat příčinný vztah mezi jednáním a materiálním následkem. Vychází se ze zásady, že příčinou nehody a tím i škody je takové jednání (opomenutí), bez něhož by následek nenastal. Odpovědnost stíhá toho, jehož jednání vedlo k následku, jestliže jej tedy svým jednáním způsobil, či spoluzpůsobil. V daném případě půjde zejména o jednání z hlediska předpisů o provozu na pozemních komunikacích. Přitom každé porušení těchto předpisů nebude vždy v příčinné souvislosti se vzniklou nehodou.

V naznačeném konkrétním případě je na jedné straně nepochybné, že řidič přijíždějící na křižovátku po vedlejší pozemní komunikaci tím, že nedal přednost v jízdě vozidlu přijíždějícímu po hlavní pozemní komunikaci, jednal v rozporu s § 22 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Ze znamení o změně směru jízdy dávaného řidičem přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nelze spolehlivě usuzovat na přednost v jízdě, dokud není zcela jasné, kterým směrem řidič pokračuje křižovatkou v jízdě. Jedná se zejména o případy, když řidič opomene ukončit dávání znamení o změně směru jízdy, ale i o případy, když se vyhýbá nějaké překážce, přejíždí z jednoho jízdního pruhu do druhého apod., kdy je naopak podle jednotlivých ustanovení citovaného zákona povinen znamení o změně směru jízdy dávat. Dát přednost v jízdě v daném případě znamenalo povinnost řidiče přijíždějícího po vedlejší pozemní komunikaci nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič přijíždějící ke křižovatce po hlavní pozemní komunikaci musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy.

Na druhé straně je rovněž zřejmé, že řidič jedoucí po hlavní pozemní komunikaci tím, že opomenul v činnosti ponechané znamení o změně směru jízdy dávané směrovými světly vpravo a aniž změnil směr jízdy pokračoval přes křižovátku v přímém směru, porušil (byť opomenutím) ustanovení § 30 odst. 4 cit. zákona, podle něhož znamení o změně směru jízdy dávané směrovými světly ponechá řidič jen do doby ukončení změny směru jízdy, vybočení z něho nebo pokud vozidlo nezaujme místo v jízdním pruhu, do kterého přejíždí.

Nedání přednosti v jízdě se zpravidla více blíží (je méně vzdálené) způsobenému následku. Současně se jedná o závažnější protiprávní jednání s vyšším stupněm nebezpečnosti pro silniční

provoz, takže je na řidiči právem požadována i vyšší míra potřebné opatrnosti, přičemž se za takové jednání uplatňuje i přísnější právní odpovědnost. Tím však nemá být řečeno, že ustanovení o změně směru jízdy nejsou stejně závazná a z hlediska bezpečnosti silničního provozu významná. Jejich správná aplikace je důležitým předpokladem bezpečného a plynulého provozu na pozemních komunikacích. Proto by nebylo správné, když by při uplatňování odpovědnosti za způsobenou škodu a poskytování pojistného plnění v daném případě bylo odhlédnuto od protiprávního jednání řidiče jedoucího po hlavní pozemní komunikaci, které významně ovlivnilo chování druhého řidiče, a tak rovněž nemalou měrou přispělo ke střetu obou vozidel a vzniku škody.

Z hlediska správnětrestní odpovědnosti by jednání obou řidičů mělo být kvalifikováno jako přešůpek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přešůpcích, ve znění pozdějších předpisů, za který lze uložit pokutu do 7000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel do jednoho roku. Při určování druhu sankce a její výměry musí být přihlédnuto k závažnosti přešůpku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele.

MINISTERSTVO DOPRAVY, odbor agend řidičů

Č.j. 193/2004 – 160 – LEG/1 – LEG/2

(23. 12. 2004 a 3. 1. 2005)

USMĚRNĚNÍ

č. 4/2004 ve znění usměrnění č. 1/2005 pro jednotný postup obecních úřadů obcí
s rozšířenou působností při udělování řidičských oprávnění
v souladu s právem Evropských společenství

Článek 1

Úvodní ustanovení

Vzhledem k množícím se případům žádostí státních příslušníků členských zemí EU, kteří nemají na území České republiky žádný druh pobytu, o udělení řidičského oprávnění, vydává Ministerstvo dopravy, odbor agend řidičů, následující usměrnění činnosti při udělování řidičských oprávnění v souladu s právem Evropských společenství pro všechny obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

Článek 2

Usměrnění

- (1) Udělování řidičských oprávnění osobám, které na území České republiky nemají trvalý pobyt ani zde nepobývají nejméně 185 dní v roce ve smyslu Směrnice č. 91/439/EHS o řidičských průkazech ani se zde nepřipravují na výkon povolání po dobu nejméně šesti měsíců, se pro rozpor s právem Evropských společenství zastavuje. Bude-li žadatel na přijetí žádosti o řidičské oprávnění úřadem přes neformální vysvětlení podle odstavce 3 úřadu trvat, žádost o řidičské oprávnění bude přijata, ve správním řízení jí však nebude vyhověno.
- (2) Pokud osoby, kterých se toto usměrnění týká, již byly ke dni účinnosti tohoto usměrnění prokazatelně přihlášeny k výuce a výcviku v autoškole v České republice, bude jim z důvodu ochrany dobré víry řidičské oprávnění uděleno za předpokladu, že ve správním řízení o udělení řidičského oprávnění nebudou zjištěny žádné jiné skutečnosti, které by udělení řidičského oprávnění bránily (např. zdravotní či odborná nezpůsobilost).
- (3) Osoby, kterým nelze udělit řidičské oprávnění podle odstavce 2, budou při podávání žádosti o udělení řidičského oprávnění neformálně odkázány na příslušné úřady členského státu Evropské unie, kde mají obvyklý pobyt, které podle předpisů platných v tomto příslušném státě rozhodnou, zda takovou výuku a výcvik uznají jako dostatečný podklad pro udělení řidičských oprávnění. Jinak postupují podle odstavce 1.
- (4) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností zajistí, aby o obsahu tohoto usměrnění byly bezodkladně informovány autoškoly, které sídlí v jejich správním obvodu.

Článek 3

Účinnost

Toto usměrnění nabývá účinnosti dnem **17. ledna 2005**.

JUDr. Pavla Horká v. r., ředitelka odboru agend řidičů

(www.mdcz.cz)

SEZNAM ZÁKONŮ, VYHLÁŠEK A PŘEDPISŮ
VYDANÝCH VE SBÍRCE ZÁKONŮ ČR A V OSTATNÍCH REZORTNÍCH PŘEDPISECH
V OBDOBÍ PROSINEC 2004 AŽ ÚNOR 2005
SOUVISEJÍCÍCH S ČINNOSTÍ UČITELE AUTOŠKOLY, VČETNĚ PODNIKÁNÍ V TÉTO ČINNOSTI

Sbírka zákonů:

ČÁSTKA 215

Zákon č. **634/2004 Sb.**, o správních poplatcích

Zákon č. **635/2004 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o správních poplatcích

ČÁSTKA 217

Vyhláška č. **640/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 540/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění vyhlášky č. 452/2003 Sb.

ČÁSTKA 218

Vyhláška č. **642/2004 Sb.**, kterou se provádí zákon o občanských průkazech a zákon o cestovních dokladech

ČÁSTKA 221

Vyhláška č. **647/2004 Sb.**, kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot

ČÁSTKA 226

Vyhláška č. **661/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 296/2004 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci obyvatel a kterou se mění vyhlášky č. 177/2000 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci obyvatel, zákon o občanských průkazech a zákon o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů

ČÁSTKA 227

Nářízení vlády č. **664/2004 Sb.**, kterým se zvyšují částky životního minima

ČÁSTKA 228

Zákon č. **669/2004 Sb.**, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

ČÁSTKA 234

Zákon č. **692/2004 Sb.**, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

ČÁSTKA 236

Nařízení vlády č. **699/2004 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. **700/2004 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 333/1993 Sb., o stanovení minimálních mzdových tarifů a mzdového zvýhodnění za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí a za práci v noci, ve znění pozdějších předpisů

ČÁSTKA 1

Zákon č. **1/2005 Sb.**, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (Čl. IV -*změna zákona č.111/1994 Sb., o silniční dopravě*)

ČÁSTKA 2

Zákon č. **7/2005 Sb.**, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ČÁSTKA 6

Vyhláška č. **32/2005 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 366/1999 Sb., o způsobu prokázání finanční způsobilosti dopravcem, ve znění vyhlášky č. 97/2001 Sb.

ČÁSTKA 7

Zákon č. **35/2005 Sb.**, - úplné znění zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, jak vyplývá z pozdějších změn

Zákon č. **36/2005 Sb.**, - úplné znění zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o cestovních dokladech), jak vyplývá z pozdějších změn

ČÁSTKA 16

Zákon č. **59/2005 Sb.**, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony

ČÁSTKA 18

Nařízení vlády č. **67/2005 Sb.**, o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých a o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě (úprava náhrady)

ČÁSTKA 22

Zákon č. **80/2005 Sb.**, - úplné znění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jak vyplývá z pozdějších změn

ČÁSTKA 23

Zákon č. **81/2005 Sb.**, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

Ostatní předpisy:

VĚSTNÍK DOPRAVY:

č. 25 ze dne 8. prosince 2004

- Metodický pokyn pro označování kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích

č. 26 ze dne 22. prosince 2004

- Omezovače rychlosti (viz *Metodický zpravodaj autoškol č. 50/04 str. 26*)

MINISTERSTVO DOPRAVY na svých www.stránkách zveřejnilo:

- Instrukce pro STK č. 5/2004 – technická prohlídka přívěsu speciálního požárního
- Instrukce STK č. 1/2005 – zařízení pro kontrolu zásuvky tažného zařízení
- Informace pro SME – pověření osob zabezpečováním činností a služeb pro SME – dodatek č. 2
- Informace pro STK a SME – schválení přístrojů pro použití v STK a SME
- Usměrnění č. 2/2005 ze dne 14. února 2005, kterým se mění usměrnění č. 3/2004 – objednávání a distribuce tiskopisů
- Doporučený pracovní postup při oběhu dokladů v souvislosti s výrobou a vydáváním řidičských průkazů ze dne 22. února 2005 (čj. 45/2005-160-LEG/1)

MINISTERSTVO FINANČÍ: POKYN č. D-276

O průměrných cenách pohonných hmot, které lze použít pro výpočet výše náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty ke stanovení základu daně z příjmů za zdaňovací období roku 2004.

VÝPIS:

ČÁSTKA 62

ZÁKON č. 186/2004 Sb.

ze dne 1. dubna 2004,

kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona
o Celní správě České republiky

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Čl. I

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 489/2001 Sb., zákona č. 256/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 358/2003 Sb., se mění takto:

1. V § 20 odstavec 2 zní:
„(2) Poplatek lze platit na kalendářní rok, dva měsíce nebo patnáct dnů a u motorového vozidla nebo jízdní soupravy o celkové hmotnosti nad 12 tun i na jeden den.“
2. V § 20 odst. 4 věta druhá zní: „Výše poplatků na dva měsíce, patnáct dnů a jeden den se stanoví poměrně k výši poplatku na jeden kalendářní rok příslušné pro motorové vozidlo nebo jízdní soupravu podle jejich celkové hmotnosti.“
2. V § 20a odstavec 3 zní“
„(3) Platnost kupónu prokazujícího zaplacení poplatku na dva měsíce počíná dnem vyznačeným na kupónu a končí uplynutím dne druhého bezprostředně následujícího měsíce, který se číselně shoduje se dnem vyznačeným na kupónu. Není-li takový den v příslušném kalendářním měsíci, připadne konec platnosti na jeho poslední den.“
4. V § 20a odstavec 4 zní:
„(4) Platnost kupónu prokazujícího zaplacení poplatku na patnáct dní počíná dnem vyznačeným na kupónu a končí uplynutím patnáctého kalendářního dne.“
5. V § 20a odst. 6 věta první zní: „Na kupónu prokazujícím zaplacení poplatku na dva měsíce, patnáct dnů nebo jeden den vyznačí začátek doby platnosti kupónu prodejce při jeho prodeji.“
6. V § 21 odstavec 3 zní:
„(3) Policie České republiky a celní úřady kontrolují zaplacení poplatku.“

7. V § 21 na konci odstavce 4 se doplňují slova „nebo příslušníkovi Celní správy České republiky ve služebním stejnokroji“.

1. § 38a včetně poznámky pod čarou č.10) zní:

„§ 38a

(1) Na dálnicích, silnicích, místních komunikacích se provádí kontrolní vážení a měření (dále jen „kontrolní vážení“) silničních motorových vozidel kategorií N₂ N₃ ¹⁰⁾ a jejich jízdních souprav s přípojnými vozidly kategorií O₂ O₃ a O₄ ¹⁰⁾ (dále jen „vozidlo“).

(2) Kontrolní vážení

- a) zajišťuje správce pozemní komunikace v součinnosti s Policií České republiky nebo s celními úřady,
- b) provádí Policie České republiky nebo celní úřady samostatně.

(3) Kontrolní vážení zahrnuje kontrolu největší povolené hmotnosti silničního vozidla, kontrolu největší povolené hmotnosti na nápravu a skupiny náprav vozidla, další hmotnostní poměry vozidla a kontrolu největších povolených rozměrů vozidel a jízdních souprav.¹⁰⁾

¹⁰⁾Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.“.

9. V § 38b odst. 1 se za slova „příslušníka Policie České republiky“ vkládají slova „nebo příslušníka Celní správy Česká republiky“.

10. V § 38c se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Nejsou-li splněny podmínky pro pokračování v další jízdě podle odstavce 1 nebo 2, je oprávněn zabránit řidiči v další jízdě i příslušník Celní správy České republiky ve služebním stejnokroji.“.

11. V § 40 odst. 1 větě první se za slova „s rozšířenou působností“ vkládají slova „a celní úřad“.

12. V § 40 se doplňují odstavce 7 až 9, které znějí:

„(7) Celní úřad je oprávněn

- a) podrobit vozidlo kontrolnímu vážení,
- b) zabránit řidiči v další jízdě, pokud odmítne vozidlo podrobit kontrolnímu vážení nebo pokud vozidlo překročí povolenou hmotnost při kontrolním vážení podle § 38a.

„(8) Celní úřad dále kontroluje zaplacení poplatku podle § 21 a ukládá pokuty a projednává přestupky¹⁷⁾ na dálnicích a na silnicích podle § 42.“

„(9) Celní ředitelství rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutí celních úřadů.“.

13. V § 42 se doplňují odstavce 4 až 6, které znějí

„(4) Celní úřad uloží pokutu právnické osobě až do výše

- a) 500 000 Kč, jestliže odmítne podrobit vozidlo kontrolnímu vážení nebo překročí povolenou hmotnost při kontrolním vážení podle § 38a, nebo
- b) 30 000 Kč, pokud nemá zaplacen poplatek podle § 21.

(5) Celní úřad projedná přestupek podle zvláštního předpisu¹⁷⁾ s fyzickou osobou, která nemá zaplacen poplatek podle § 21.

(6) Celní úřad postupuje v řízení podle odstavce 4 podle obecných předpisů o správním řízení.¹⁹⁾

14. V § 43 odst. 1 se za slova „silniční správní úřad“ vkládají slova „celní úřad“.

15. V § 43 odst. 2 se za slova „silniční správní úřad“ vkládají slova „celní úřad“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě

ČI. II

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 38/1995 Sb., zákona č. 304/1997 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 150/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 577/2002 Sb. a zákona č. 103/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 34 odst. 1 větě první se za slova „dopravní úřady“ vkládají slova „, celní úřady“ a ve větě druhé se za slova „Dopravní úřady“ vkládají slova „, a celní úřady“ a na konci odstavce 1 se doplňuje věta „Celní úřady vykonávají státní odborný dozor nad prací osádek vozidel v mezinárodní silniční nákladní dopravě a ve věcech mezinárodní dopravy osob a podávají dopravním úřadům návrhy na zahájení řízení o uložení pokuty podle § 35.“.
2. V § 35a odst. 1 se za slova „Dopravní úřad“ vkládají slova „, celní úřad“.
3. V § 35b odst. 1 se za slova „Policie České republiky“ vkládají slova „nebo celní úřady“.
4. V § 35b odst. 2 se za slova „Policie České republiky“ vkládají slova „nebo celní úřady“.
5. V § 35b odst. 3 se za slova „policie České republiky“ vkládají slova „nebo celní úřady“.
6. V § 35b odstavec 6 zní:
„(6) Vozidlo, které bylo orgány Policie České republiky nebo celními úřady znehybněno a odstaveno na k tomu vyhrazeném parkovišti, se dopravci vydá až po zaplacení požadované kauce nebo po zaplacení pokuty uložené dopravním úřadem za spáchání správního deliktu zjištěného při kontrolní činnosti orgány Policie České republiky nebo celními úřady.“.
7. V § 37 odst. 1 se za slova „podle zvláštního předpisu⁸⁾“, vkládají slova „nebo celní úřady“.
8. V § 38 odst. 1 se slova „na státních hranicích“ zrušují.
9. V § 38 odst. 2 se slova „na státních hranicích“ zrušují.
10. V § 38 odstavec 3 zní:
„(3) V případě nesplnění stanovených podmínek jsou celní úřady oprávněny postupovat podle § 35 b.“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

ČI. IX

V § 23 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 64/2000 Sb., zákona č. 145/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 227/2003 Sb., odstavec 7 včetně poznámek pod čarou č.21a) a 21b) zní:
„(7) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 8 odst. 2 provádějí také celní úřady; jim stanovená oprávnění k ukládání ochranných opatření^{21a)} a jejich místní příslušnost^{21b)} upravuje zvláštní předpis.

^{21a)} Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

^{21b)} Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.“

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla)

ČI. XIX

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla) ve znění zákona č. 307/1999 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 193/2003 Sb. a zákona č. 103/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 34 odst. 3 písm. d) se za slova „jednotné celní deklarace“ vkládají slova „nebo ke dni vystavení dokladu o vyřazení vozidla z registru jiného státu“.
2. V § 35 odst. 2 písm. b) se za slova „jednotné celní deklarace“ vkládají slova „nebo ke dni vystavení dokladu o vyřazení vozidla z registru jiného státu“.

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ

Účinnost

ČI. XXI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii, s výjimkou části první čl. I bodů 1 až 5, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2005.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Špidla v. r.

VÝPIS:

ČÁSTKA 215

ZÁKON č. 634/2004 Sb.

ze dne 26. listopadu 2004,

o správních poplatcích

SAZEBNÍK

ČÁST II

Příloha

Položka 26

a) Zápis do registru vozidel, jde-li		
• o motocykl do 50 cm ³	Kč	300
• motocykl nad 50 cm ³ včetně motocyklu		
• s přivěsným nebo postraním vozíkem		
• nebo motorové tříkolky,		
• popřípadě motorové čtyřkolky	Kč	500
▪ o motorové vozidlo s nejméně čtyřmi koly	Kč	800
▪ o přípojné vozidlo do 750 kg hmotnosti včetně	Kč	500
▪ o přípojné vozidlo nad 750 kg hmotnosti	Kč	700
b) Dočasné vyřazení vozidla z registru vozidel	Kč	100
c) Vydání tabulky registrační značky – za každou tabulku	Kč	200
d) Vydání tabulky zvláštní registrační značky – za každou tabulku	Kč	500
a) Zápis změny do technického průkazu vozidla		
a do registru vozidel – za každou změnu	Kč	50
f) Vydání řidičského průkazu	Kč	50
g) Změna v řidičském průkazu nebo		
v mezinárodním řidičském průkazu	Kč	10

Osvobození

1. Od poplatku podle písmene a) třetí odrážky a písmene f) této položky jsou osvobozeni občané se zvláště těžkým zdravotním postižením, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P).
2. Od poplatku podle písmene a) této položky jsou osvobozeny zápisy do registru vozidel prováděné na základě rozhodnutí soudu o dědickém řízení nebo rozhodnutí soudu o zániku společného jmění manželů.
Od poplatku podle písmene a) této položky jsou osvobozeny zápisy do registru vozidel při změně právního postavení subjektu, jeho obchodní firmy nebo jeho názvu v souvislosti s převodem majetku státu podle zvláštního právního předpisu ²⁹⁾

3. od poplatku podle písmene d) této položky je osvobozeno vydání tabulky zvláštní registrační značky pro jednorázové použití.

Předmětem poplatku není

1. Vyřazení vozidla z registru v důsledku jeho odcizení, trvalé vyřazení vozidla z registru a odhlášení vozidla z registru.
2. Povinná výměna registrační značky a řidičského průkazu podle zvláštního právního předpisu³⁰⁾.

Poznámky

1. Vydává-li se osvědčení o registraci vozidla nebo výpis technického osvědčení vozidla jako duplikát nahrazující tyto doklady při jejich poškození, zničení, ztrátě nebo odcizení, vybírá se poplatek podle položky 16 písmeno a) tohoto sazebníku. (Kč 100,-)
2. Úkon zpoplatněný podle písmene a) této položky zahrnuje zápis vlastníka nebo provozovatele vozidla do registru vozidel, vydání osvědčení o registraci vozidla a vydání výpisu technického osvědčení vozidla
3. Je-li vybírán poplatek za zápis vozidla do registru podle písmene a) této položky, nevybírá se poplatek podle písmene c) až e) této položky.
4. Poplatek podle písmene f) této položky se vybírá i za vydání řidičského průkazu po požadovaném rozšíření řidičského oprávnění nebo při ztrátě řidičského průkazu, jeho poškození, zničení nebo odcizení, jakož i za vydání mezinárodního řidičského průkazu.
5. Poplatek podle písmene g) této položky se vybírá, jde-li o změnu jména, příjmení nebo pobytu.

29) Zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů

30) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů.

Položka 27

a) Vydání rozhodnutí o schválení technické způsobilosti		
▪ typu vozidla nebo samostatného technického celku	Kč	2 000
▪ systému vozidla, konstrukční části vozidla nebo výbavy vozidla	Kč	1 000
▪ při hromadné přestavbě vozidel	Kč	500
b) Vydání rozhodnutí o schválení technické způsobilosti typu vyráběného v malé sérii		
▪ vozidla samostatného technického celku	Kč	2 000
▪ systému vozidla, konstrukční částí vozidla nebo výbavy vozidla	Kč	1 000
▪ při hromadné přestavbě vozidel	Kč	500
c) Schválení technické způsobilosti jednotlivě vyrobeného nebo jednotlivě dovezeného vozidla	Kč	2 000
d) Schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného vozidla, jemuž bylo uděleno osvědčení o homologaci ES	Kč	1 500
e) Schválení technické způsobilosti vozidla po přestavbě nebo schválení technická způsobilosti jednotlivě vyrobeného nebo dovezeného samostatného technického celku anebo <u>za schválení užití vozidla k výcviku v autoškole</u>	Kč	1 000
f) Schválení technické způsobilosti vozidla po přestavbě spočívající v úpravě na alternativní palivo benzin-zkapalněný plyn nebo propan-butan	Kč	500

- g) Vydání přílohy k rozhodnutí o schválení technické způsobilosti podle písmen a) nebo b) - za každý list Kč 50

Osvobození

Od poplatku podle písmene e) této položky jsou osvobozeni občané se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P).

Zmocnění

Správní úřad může snížit poplatek podle písmene a) této položky až o 50 %, vydává-li rozhodnutí o schválení technické způsobilosti typu vozidla na základě osvědčení o homologaci ES.

Poznámka

Úkon zpoplatněný podle písmen e) a f) této položky zahrnuje i zápis do registru vozidel, vydání osvědčení o registraci vozidla a vydání výpisu technického osvědčení vozidla, jakož i zápis změny v dokladech k vozidlu.

Položka 28

a) Vydání <u>registrace</u> k provozování <u>autoškoly</u>	Kč	2 000
b) Změna rozsahu registrace k provozování autoškoly	Kč	1 000
c) Vydání nebo rozšíření profesního osvědčení učitele v autoškole	Kč	300
d) Změna nebo prodloužení platnosti profesního osvědčení učitele v autoškole	Kč	100
e) Vydání nebo rozšíření pověření k přezkušování řidičů	Kč	1 000
b) Změna nebo prodloužení platnosti pověření k přezkušování řidičů	Kč	100
g) Vydání nebo rozšíření osvědčení profesní způsobilosti řidiče	Kč	200
h) Změna v osvědčení profesní způsobilosti řidiče	Kč	100

Položka 29

a) Udělení oprávnění k provozování Stanice technické kontroly	Kč	3 000
b) Vydání osvědčení k provozování Stanice technické kontroly	Kč	500
c) Udělení oprávnění k provozování Stanice měření emisí	Kč	1 500
d) Vydání osvědčení k provozování Stanice měření emisí	Kč	300
f) Změny v oprávnění nebo v osvědčení k provozování Stanice technické kontroly nebo Stanice měření emisí	Kč	200

Položka 34

1. Vydání povolení ³²⁾ k provozování silniční dopravy pro cizí potřebu, která není živností, na dobu nejvýše 2 měsíců	Kč	400
2. Vydání povolení ³²⁾ k provozování silniční dopravy pro cizí potřebu, která není živností, na dobu nejvýše jednoho roku	Kč	2 000
3. Vydání licence nebo změna licence ³²⁾		
a) k provozování vnitrostátní linkové osobní dopravy		
- za každou vnitrokrajskou linku a linku městské autobusové dopravy	Kč	300

- každou mezikrajskou linku	Kč	500
b) k provozování mezinárodní linkové osobní dopravy veřejné za každou linku	Kč	5000
c) k provozování mezinárodní linkové osobní dopravy zvláštní za každou linku	Kč	1 000
4. Vydání povolení ³²⁾ k provozování silniční dopravy zahraničním provozovatelem mezi dvěma místy na území České republiky		
a) k provedení jedné přepravy	Kč	1 000
b) k provedení 2 až 5 přeprav	Kč	4 000
c) k provedení neomezeného počtu přeprav	Kč	20 000
5. Vydání povolení ³²⁾ zahraničnímu provozovateli k provozování příležitostné nebo kyvadlové osobní silniční dopravy nebo taxislužby	Kč	5 000
6. Vydání vstupního povolení ³²⁾ k provozování mezinárodní silniční nákladní dopravy zahraničním provozovatelem k provedení jedné přepravy	Kč	5 000
7. Vydání náhradního povolení ³²⁾ pro zahraničního provozovatele	Kč	10 000

Zmocnění

Správní úřad může na základě vzájemnosti nebo na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, upustit od vybírání poplatku podle bodu 3 písmen b) a c) a bodů 4, 5, 6 a 7 této položky, popřípadě sazbu poplatku snížit nebo poplatek zvýšit až na pětinásobek z důvodů zabezpečení zásad dopravní politiky v dohodě se zainteresovanými ústředními orgány státní správy.

Předmětem poplatku není

1. Změna licence uvedená v bodě 3 této položky provedená z podnětu správního úřadu.
2. Vydání povolení nebo licence k provozování dopravy z humanitárních důvodů uvedené v této položce.
3. Vydání licence nebo její změna uvedená v bodě 3 této položky, přijme-li dopravce na předmětnou linku nebo její část závazek veřejné služby.

³²⁾Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Položka 35

Vydání povolení ³³⁾ ke zvláštnímu užívání dálnice, silnice nebo místní komunikace při dopravě zvláště těžkých nebo rozměrných předmětů a k užívání vozidel, jejichž rozměry, hmotnost na nápravu nebo hmotnost vozidla přesahují stanovení limity.

A. Ve vnitrostátní dopravě

a) přesahuje-li pouze největší přípustné rozměry	Kč	1 200
b) největší povolenou hmotnost do 60 t včetně	Kč	2 500
c) největší povolenou hmotnost nad 60 t a k provedení opakovaných přeprav s největší povolenou hmotností do 60 t (s platností povolení nejdéle na 3 měsíce od právní moci povolení)	Kč	6 000

B. V mezinárodní dopravě

a) přesahuje-li pouze největší přípustné rozměry a šířka nepřesáhne 3,5 m					Kč	4 500
b) v ostatních případech největší povolená						
hmotnost (v t)	do 60 včetně	nad 60	nad 80	nad 100	nad120	nad150
I. sazba v Kč	6 000	12 000	20 000	30 000	40 000	60 000
překročení největší povolené hmotnosti na nápravu (v %)		3-10	11-20	21-30		nad 30
II.sazba v Kč		5 000	15 000	30 000		60 000
celková šířka v mm	nad 3500	nad 4000	nad 4500	nad 5000	nad 5500.	
III.sazba v Kč	3 000	6 000	10 000	15 000	20 000	
IV v případě tranzitní dopravy					Kč	25 000
Celkový poplatek I + II + III + IV						

Osvobození

Od poplatků podle písmen A a B této položky jsou osvobozena povolení k dopravě zemědělských strojů v souvislosti se sezónními pracemi v zemědělství.

Zmocnění

Správní úřad může upustit od vybírání poplatku podle písmene B této položky nebo sazbu poplatku snížit na základě vzájemnosti za účelem zabezpečení zásad dopravní politiky.

Poznámka

Stanovené limity rozměrů hmotnosti na nápravu a hmotnost vozidla stanoví zákon č. 56/2001 Sb. a vyhláška č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 100/2003 Sb.

Položka 36

a) Vydání povolení ³³⁾ ke zvláštnímu užívání dálnice, silnice a místní komunikace na dobu platnosti		
- 10 dní a na dobu kratší než 10 dní	Kč	100
- 6 měsíců a na dobu kratší než 6 měsíců	Kč	500
- delší než 6 měsíců	Kč	1000
b) Vydání povolení ³³⁾ k připojení sousední nemovitosti na odpočívku dálnice nebo rychlostní silnice anebo na silnici I.třídy	Kč	1000
c) Vydání povolení ³³⁾ k připojení sousední nemovitosti na silnici II.třídy nebo III.třídy anebo na místní komunikaci	Kč	500

Osvobození

Od poplatku podle písmene a) této položky je osvobozeno povolení ke zřízení parkovacího místa pro občany se zvláště těžkým zdravotním postižením, kterému byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P)

Předmětem poplatku není

1. Povolení ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace vydané dodatečně v důsledku havárie.
 2. Vydání povolení uvedeného v písmenech b) a c) této položky k připojení sousední nemovitosti, jde-li o zastávky osobní linkové dopravy, parkoviště a odpočívky, které jsou součástí dotčených silnic nebo místních komunikací podle zvláštního právního předpisu³³⁾.
-

³³⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost § 14:

(1) Tento zákon nabývá účinnosti třicátý den po jeho vyhlášení, s výjimkou uvedenou v odstavci 2. (položky 117A a 144A). Rozeslána dne 17. prosince 2004.

VÝPIS:

ČÁSTKA 215

ZÁKON Č. 635/2004 SB.

ze dne 26.listopadu2004

kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o správních poplatcích

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o dani silniční

ČI. IX

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění zákona č. 302/1993 Sb., zákona č. 243/1994 Sb., zákona č. 143/1996 Sb., zákona č. 61/1998 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 303/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 493/2001 Sb., zákona č. 207/2002 Sb. a zákona č. 102/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 12 odst. 3 se slova „po železnici“ zrušují

2. V § 15 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Poplatníci, jsou-li provozovateli vozidla s největší povolenou hmotností alespoň 12 tun určených výlučně k přepravě nákladů (§ 2 odst.1), s kterým nepodnikají, nepoužívají jej při samostatné výdělečné činnosti nebo v přímé souvislosti s podnikáním (včetně pronájmu vozidla), ani vozidlo neprovozují pro cizí potřeby, nepodávají daňové přiznání, nemají-li daňovou povinnost u dalšího vozidla“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Účinnost

ČI.XII

Tento zákon nabývá účinnosti třicátý den po jeho vyhlášení s výjimkou části desáté (*Zákon o dani z přidané hodnoty*), která nabývá účinnosti dnem **1. ledna 2005**.

Zaorálek v.r.

Klaus v.r.

Gross v.r.

Metodický zpravodaj 51/2005 (část „Zákony, vyhlášky a ostatní předpisy“)

VYHLÁŠKA č. 647/2004 Sb.

ze dne 14. prosince 2004

kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 8 odst. 1 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 125/1998 Sb., (dále jen „zákon“):

§ 1

Sazby stravného

- (1) Sazby stravného podle § 5 odst. 1 zákona činí
- 58 Kč až 69 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
 - 88 Kč až 106 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejvýše však 18 hodin,
 - 138 Kč až 165 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.
- (2) Sazba stravného podle § 5 odst. 3 zákona činí 58 Kč.

§ 2

Sazby základních náhrad za používání silničních motorových vozidel

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy podle § 7 odst. 2 zákona činí

- 1,00 Kč u jednostopých vozidel a tříkolek,
- 3,80 Kč u osobních silničních motorových vozidel.

§ 3

Průměrné ceny pohonných hmot

Výše průměrné ceny za 1 litr pohonné hmoty podle § 7 odst. 5 věty druhé zákona činí

- 27,10 Kč u benzínu automobilového 91 O Speciál,
- 27,50 Kč u benzínu automobilového 91 O Normál,
- 27,40 Kč u benzínu automobilového 95 O Super,
- 31,00 Kč u benzínu automobilového 98 O Super plus,
- 26,60 Kč u motorové nafty.

§ 4

Zrušuje se vyhláška č. 449/2003 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot.

§ 5

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem **1. ledna 2005**.

Ministr: Ing. Škromach v. r.

Metodický zpravodaj 51/2005 (část „Zákony, vyhlášky a ostatní předpisy“)

VÝPIS

ČÁSTKA 1

ZÁKON č.1/2005 Sb.

ze dne 26.prosince 2004

kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Čl. IV

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č.38/1995 Sb., zákona č. 304/1997 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 150/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 577/2002 Sb., zákona č. 103/2004 Sb. a zákona č. 186/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 19 se věty druhá a poslední zrušují.
2. V § 12 odst. 3 písm. a) se slova „dotovaná státem“ nahrazují slovy „finančně podporována krajem“.
3. V § 19a odst. 1 se věta poslední zrušuje.
4. V § 19b odst. 6 se slova „pravidla na přidělování finančních prostředků z rozpočtu kraje“ zrušují.
5. § 40c se zrušuje.

Čl. XII.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení. (*Rozeslána dne 3. ledna 2005*)

VYHLÁŠKA č. 32/2005 Sb.

ze dne 3. ledna 2005

**kteřou se mění vyhláška č. 366/1999 Sb., o způsobu prokázání finanční způsobilosti dopravcem,
ve znění vyhlášky č. 97/2001 Sb.**

Ministerstvo dopravy stanoví podle § 41 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě ve znění zákona č. 304/1997 Sb., zákona č. 150/2000 Sb. a zákona č. 103/2004 Sb., k provedení § 4a tohoto zákona:

Čl. I

Vyhláška č. 366/1999 Sb., o způsobu prokázání finanční způsobilosti dopravcem, ve znění vyhlášky č. 97/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slovo „vyhláška“ nahrazuje slovem „vyhláška¹⁾“.

Poznámka pod čarou č. 1 zní:

„1) Je vydána k provedení a v mezích zákona, který již byl přizpůsoben přímo použitelnému předpisu Evropských společenství.“

Dosavadní poznámky pod čarou č. 1 až 4 se označují jako poznámky po čarou č. 2 až 5, a to včetně odkazů na poznámky po čarou.

2. Nadpis nad § 2 se zrušuje.

3. § 2 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 2 až 4 zní:

„§ 2

Prokázání finanční způsobilosti dopravcem, který vede účetnictví

(1) Dopravce, který vede účetnictví podle zvláštního předpisu²⁾, prokazuje finanční způsobilost účetní závěrkou³⁾. Účetní závěrka se předkládá za bezprostředně předcházející uzavřené účetní období.

(2) Dostupný kapitál a rezervy k prokázání finanční způsobilosti se stanoví jako rozdíl, o který celková aktiva převyšují hodnotu cizích zdrojů bez evidovaných rezerv a hodnotu časového rozlišení v pasivech rozvahy⁴⁾.

(3) Dostupný kapitál a rezervy lze dále prokázat předložením smlouvy o ručení uzavřené mezi dopravcem a bankou. Smlouvu o ručení může dopravce uzavřít i s pojišťovnou.

(4) Dopravce, který prokazuje finanční způsobilost před zahájením silniční dopravy, předloží doklad označený jako zahajovací rozvaha nebo zahajovací rozvaha v zjednodušeném rozsahu

²⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 437/2003 Sb. a zákona č. 257/2004 Sb.

³⁾ § 18 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb.

⁴⁾ § 19 odst. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění vyhlášky č. 472/2003 Sb.

4. § 3 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 5 a 6 zní:

„§ 3

Prokázání finanční způsobilosti dopravcem, který vede daňovou evidenci

(1) Dopravce, který vede daňovou evidenci podle zvláštního předpisu⁵⁾, prokazuje finanční způsobilost obchodním majetkem vypočteným z údajů uvedených v Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za poslední zdaňovací období.

(2) Obchodní majetek se vypočte jako součet hmotného majetku, peněžních prostředků v hotovosti a cenin, peněžních prostředků na bankovních účtech, zásob, pohledávek včetně poskytnutých úvěrů a půjček a ostatního majetku. Do obchodního majetku se nezahrnuje hodnota závazků včetně přijatých úvěrů a půjček, mzdy a rezervy⁶⁾. Finanční způsobilost lze prokázat též podle § 2 odst. 3.

(3) Dopravce, který prokazuje finanční způsobilost před zahájením silniční dopravy, použije doklad v rozsahu uvedeném v odstavci 2 a označí jej jako zahajovací doklad.

5) §7b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 438/2003 Sb.

6) Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 244/1994 Sb., zákona č. 132/1995 Sb., zákona č. 211/1997 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 492/2000Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 176/2003 Sb. a zákona č. 438/2003 Sb.“.

5. § 4 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 7 a 8 zní:

„ § 4

Postup při vydávání písemného potvrzení finanční způsobilosti

(1) Potvrzení finanční způsobilosti vydává příslušný dopravní úřad⁷⁾ na základě písemné žádosti dopravce. K žádosti dopravce přiloží buď rozvahu nebo zahajovací rozvahu, rozvahu ve zjednodušeném rozsahu nebo zahajovací rozvahu ve zjednodušeném rozsahu, anebo doklad podle § 3 odst. 1 a seznam vozidel, pro které se finanční způsobilost prokazuje. Uvedené doklady týkající se uplynulého období se předkládají v kopii shodné s doklady, které byly v originálu předány finančnímu úřadu a jejichž převzetí bylo finančním úřadem potvrzeno.

(2) Seznam vozidel předloží dopravce v tomto členění:

a) autobusy, které podléhají dani silniční⁸⁾,

b) nákladní automobily s uvedením největší povolené hmotnosti každého vozidla.

(3) V seznamu vozidel dopravce dále uvede u každého vozidla jeho typ, rok výroby nebo datum první registrace vozidla a státní poznávací značku. K ověření těchto údajů dopravce předloží k nahlédnutí technické průkazy vozidel nebo jejich ověřené kopie.

(4) Dopravce, který prokazuje finanční způsobilost v návaznosti na § 2 odst. 4, případně na § 3 odst. 3 a nedisponuje dopravními prostředky, předloží počty autobusů a počty nákladních automobilů podle podnikatelského záměru. Před skutečným zahájením silniční dopravy dopravce předloží příslušnému dopravnímu úřadu seznamy vozidel podle odstavců 2 a 3.

(5) Prokáže-li dopravce, že je finančně způsobilý, vydá mu příslušný dopravní úřad písemné potvrzení finanční způsobilosti neprodleně, nejpozději však ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne podání žádosti. Potvrzení se neodůvodňuje.

(6) Neprokáže-li dopravce, že je finančně způsobilý, příslušný dopravní úřad finanční způsobilost nepotvrdí a o této skutečnosti dopravce písemně s odůvodněním ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne podání žádosti vyrozumí.

7) §2 odst. 21 zákona č.111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 150/2000 Sb., zákona č. 320/2002Sb. a zákona č. 103/2004 Sb.

- 8) Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění zákona č. 302/1993 Sb., zákona č. 243/1994 Sb., zákona č. 143/1996 Sb., zákona č. 61/1998 Sb., zákona č. 303/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 493/2001 Sb., zákona č. 207/2002 Sb. a zákona č. 102/2004 Sb.“.

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení. *(Rozeslána dne 13.ledna 2005)*

Ministr: Ing. Šimonovský v. r.

**POSTUP PŘI UDĚLOVÁNÍ VÝJIMEK ZE ZÁKAZU JÍZDY NĚKTERÝCH VOZIDEL
PODLE § 43 ODS. 5 ZÁKONA Č. 361/2000 SB., O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH**

Odbor agend řídičů vydává po konzultaci s odborem legislativy Ministerstva dopravy následující stanovisko ve věci udělování výjimek ze zákazu jízdy některých vozidel podle § 43 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů.

V § 43 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. je stanoveno: „Ze zákazu jízdy podle odstavců 1 a 2 může místně příslušný krajský úřad z důvodů hodného zvláštního zřetele povolit výjimku. Výjimku přesahující působnost kraje povoluje Ministerstvo dopravy a spojů (dále jen „ministerstvo“). Povolení musí být časově omezeno, nejdéle však na dobu jednoho roku.“

S ohledem na zákon č. 517/2002 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy a mění některé zákony, ve znění pozdějších předpisů, je nutno pod pojmem Ministerstvo dopravy a spojů rozumět s účinností od 1. ledna 2003 Ministerstvo dopravy.

V § 129 zákona o provozu na pozemních komunikacích je pak vymezen vztah ke správnímu řádu, když je zde mimo jiné stanoveno, že na rozhodování podle § 92, 93, 94, 95, 98, 99, 100, 101, 102 a 125 se vztahuje správní řád, pokud tento zákon nestanoví jinak. Jak je patrné, v uvedeném výčtu, který je zdánlivě formulován jako taxativní, není uveden § 43 zákon. Na druhou stranu je třeba konstatovat, že zákon pro udělování uvedených výjimek žádnou zvláštní procesní úpravu neobsahuje a taková úprava zde tedy absentuje, pokud ovšem nevyjdeme z obecné úpravy působnosti správního řádu a z toho, že v zákoně č. 361/2000 Sb. není užití správního řádu pro udělování výjimek explicitně vyloučeno.

Ve světle výše uvedeného se nabízí otázka, zda tato právní úprava je v současné době, kdy není vydávání výjimek podrobena procesu správního řízení, v praxi interpretována ústavně konformním způsobem, a to např. s odkazem na nález Ústavního soudu č. 3/1997 Sb., ve věci návrhu senátu 6A Vrchního soudu v Praze na zrušení § 90 odst. 1 věta první ve slovech „§5 odst. 6“ zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Z uvedeného nálezu mimo jiné vyplývá, že totální vyloučení správního řádu z rozhodování o právech a povinnostech za situace, kdy neexistuje jiná použitelná úprava, kterou by správní orgán byl povinen respektovat, je v rozporu s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 2 odst. 3 Ústavy a s korespondujícím ustanovením čl. 2 odst. 2 Listiny, v nichž je upravena ústavní povinnost správního orgánu postupovat zákonným způsobem. Jestliže je tu taková ústavní povinnost a současně hmotněprávní předpis vyloučí užití zákona tento postup upravujícího, je taková v rozporu s Listinou základních práv a svobod i Ústavou České republiky.

Na rozdíl od Ústavním soudem posuzovaného zákona o ochraně přírody a krajiny je však úprava v zákoně o provozu na pozemních komunikacích výrazně odlišná v tom, že **zákon č. 361/2000 Sb. užití správního řádu na posuzování práv, právem chráněných zájmů a povinností, jak již bylo výše uvedeno, nikde výslovně nevylučuje.** Nelze tedy v žádném případě uvažovat o protiústavnosti zákona o provozu na pozemních komunikacích, jeho výklad je však třeba dostat do roviny, která je z pohledu ústavního pořádku České republiky a zmíněného nálezu Ústavního soudu zcela bezproblémová.

V této souvislosti jsme si kladli otázku, zda postup, který se striktně opírá pouze o dikci § 129 zákona č. 361/2000 Sb., nezakládá podobný problém, kterým se ve výše uvedeném nálezu zabýval Ústavní soud. Dosavadní praxe totiž byla taková, že výjimky podle § 43 odst. 5 zákona o provozu na

pozemních komunikacích se nevydávaly ve správním řízení. Tím zde logicky odpadla možnost uplatnění opravných prostředků podle správního řádu, v tomto případě odvolání, pokud by o výjimce rozhodoval krajský úřad, nebo rozkladu, pokud by rozhodovalo ministerstvo, ale i případných mimořádných opravných prostředků podle správního řádu. Přes koncepční změnu správního soudnictví, ke které došlo účinností zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, od 1.ledna 2003, by v tomto případě nebyl možný ani přezkum rozhodnutí soudem, neboť se žádné rozhodnutí nevydávalo a případně nevyhovění se žadateli sdělilo zpravidla neformálním dopisem. V úvahu tak přicházela pouze žaloba pro (formální) nečinnost správního orgánu příslušného výjimku za zákaz jízdy některých vozidel udělit.

S ohledem na citovaná ustanovení Ústavy a Listiny a také s ohledem na vymezení působnosti správního řádu jsme zaujali **stanovisko, že i přes dikci § 129 zákona č. 361/2000 Sb. je nutné i v případě výslovně neuvedených výjimek ze zákazu jízdy podle § 43 zákona č. 361/2000 Sb. s okamžitou platností postupovat podle správního řádu, tj. provést správní řízení a vydat ve věci rozhodnutí**, proti kterému jsou přípustné všechny zákonné opravné prostředky, a v tomto směru vyrozumíváme i všechny krajské úřady. Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), vymezuje svou věcnou působnost v § 1 tak, že se tento zákon **vztahuje na řízení, v němž o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech občanů a organizací rozhodují v oblasti státní správy národní výbory, ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy, orgány Slovenské národní rady a jiné orgány státní správy.** Pokud odhlédneme od poněkud již překonané terminologie správního řádu a historických okolností jeho vzniku, je nesporné, že udělováním výjimek je zasahováno do práv a právem chráněných zájmů dotčených fyzických či právnických osob, a povinnost konat správní řízení tudíž vyplývá z ustanovení o působnosti správního řádu.

Uvedený postup pak zůstane zachován i po 1.lednu 2006, kdy nabývá účinnosti zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, jímž se stávající správní řád ruší. To vyplývá zejména z § 1 a 9 zákona č. 500/2004 Sb.

Na základě výše uvedeného pozbývá platnosti naše stanovisko čj.8/2003-160-OST/1.

JUDr. Pavla Horká, v. r. ředitelka odboru agend řídičů.

(zdroj: www.mdcz.cz)

MEZINÁRODNÍ SILNIČNÍ DOPRAVA – AKTUALITY

IRSKO

Od 20. ledna 2005 platí v Irsku nové rychlostní limity v km/h.

Nákladní doprava:

	A	B	C	D
Dodávky (do 3,5 t včetně)	50	80	100	120
Nákladní vozidla (nad 3,5 t)	50	80	80	80
Návěsové soupravy	50	80	80	80
Jízdní soupravy	50	80	80	80

V obci:

A= víceúčelové silnice

Mimo obec:

B= místní a regionální silnice se dvěma jízdními pruhy

C= státní silnice, čtyřproudové rychlostní silnice

D= dálnice

S výjimkou těch silničních úseků, na kterých jsou rychlostní limity vyznačeny.

Jízdní soupravy a vozidla nad 3,5t nesmějí využívat vnější pruh dálnice.

Osobní doprava:

	A	B	C	D
Osobní vozidla	50	80	100	120
Autobusy (s počtem sedadel větším než 8+1)	50	80	80	80
Autobusy s přívěsy	50	80	80	80
Patrové autobusy	50	65	65	65

V obci:

A= víceúčelové silnice

Mimo obec:

B= místní a regionální silnice se dvěma pruhy

C= státní silnice, čtyřproudové rychlostní silnice

D= dálnice

S výjimkou silničních úseků, na kterých jsou rychlostní limity vyznačeny.

Jízdní soupravy a vozidla nad 3,5 t nesmějí využívat vnější pruh dálnice.

Pro vozidla osobní dopravy (i patrová) převážející stojící osoby platí rychlostní limit **65 km/h.**

(Zdroj: www.cesmad-bohemia)

Metodický zpravodaj 51/2005 (část „Informace, stanoviska“)

OPIS:

**POKYN č. D-276
MINISTERSTVA FINANCÍ**

**o průměrných cenách pohonných hmot, které lze použít pro výpočet výše náhrady výdajů za
spotřebované pohonné hmoty ke stanovení základu daně z příjmů
za zdaňovací období roku 2004**

Na základě zmocnění podle § 24 odst. 2 písm. k) bod 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), Ministerstvo financí sděluje:

- 1) Průměrné ceny pohonných hmot v Kč/litr včetně DPH uplatňované jejich rozhodujícími prodejci v České republice ve zdaňovacím období roku 2004 u jednotlivých druhů činily:

Benzin Special	BA-91	26,19 Kč
Benzin Natural	BA-95	26,72 Kč
Benzin Super plus (Natural)	BA-98	31,95 Kč
Benzin Normal (Natural)	BA-91	26,78 Kč
Nafta motorová		24,98 Kč
Bionafta		22,71 Kč

- 2) Tyto ceny může poplatník použít pro účely stanovení výdajů za spotřebované pohonné hmoty ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty podle § 24 odst. 2 písm. k) bod 3 zákona, tj. u vlastních silničních motorových vozidel nezahrnutých do obchodního majetku a silničních motorových vozidel bezplatně vypůjčených ve smyslu § 659 občanského zákoníku.
- 3) Použije-li poplatník ceny vyšší, je povinen je doložit doklady o jejich nákupu, jak to vyplývá z § 24 odst. 2 písm. k) zákona.
- 4) V případě, že poplatník nakupoval jiný druh benzínu, který není uveden v bodu 1, uplatní cenu toho druhu benzínu, který má shodné oktanové číslo. Pokud benzin se shodným oktanovým číslem bod 1 neobsahuje, uplatní cenu benzínu s nejbližším oktanovým číslem.
- 5) Tímto pokynem nejsou dotčeny ceny pohonných hmot stanovené na základě § 8 odst. 1 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláškami Ministerstva práce a sociálních věcí, které se používají výhradně pro stanovení výše náhrady za pohonné hmoty, na kterou má nárok zaměstnanec, použije-li pro pracovní cestu jiné vozidlo než vozidlo zaměstnavatele.

Pozn.: Sazba základní náhrady (opotřebení) pro osobní silniční motorová vozidla po celý rok 2004 činila 3,50 Kč/1 km – viz § 2 písm. b) vyhlášky č. 449/2003 Sb.

Ředitel sekce 08: Ing. Mgr. Robert Szurman v. r.

(www.mfcr.cz)